

2024 DÜNYA SU GÜNÜ

"Barış için Sudan Faydalanmak"

Uluslararası Dünya Su Günü her yıl 22 Mart'ta Tatlısu kaynaklarının önemine dikkat çekmek ve tatlısu kaynaklarının sürdürülebilir yönetimine odaklanılmasını sağlamak amacıyla kutlanmaktadır. Dünya Su Günü ile ilgili ilk öneri 1992 yılında Birleşmiş Milletler Çevre Kalkınma Konferansı (UNCED)'nda yapılmıştır. Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından 22 Mart 1993'te Dünya Su Günü kararının resmi olarak imzalanmasından sonra her yıl dünya çapında kutlanmaya başlanmıştır.

Birleşmiş Milletler-Su (UN-Water) tarafından organize edilen bu kutlamalar her yıl farklı bir tema ile gerçekleştirilmektedir.

Ülkeler, bu değerli ortak yaşam kaynağı olan su üzerinde işbirliği yaptığında barış için bir araç olabilir. Ancak su, erişimin engellendiği ve kullanımın adil olmayan şekilde paylaşıldığı durumlarda da çatışmayı tetikleyebilir ve yoğunlaştırabilir.

2024 Dünya Su Günü teması, herkesin ihtiyaçlarını dengelemek için birlikte çalışmak, kimsenin geride kalmamasını sağlamak ve suyu daha barışçıl bir dünya için katalizör haline getirmek amacıyla birlikte çalışmakla ilgilidir.

İnsanlığın yaşamını sürdürmesi için su en temel gereksinim olup her insan yaşamını sürdürmek için güvenilir su kaynaklarına ihtiyaç duymaktadır. Su aynı zamanda bütün sosyo-ekonomik gelişim ve ekosistemin devamı için gereklidir. İnsanoğlu için taşıdığı yaşamsal öneminin yanında su, ülkelerin varlığı, güvenlik çıkarları, ekonomik gelişimleri açısından da büyük öneme sahip doğal bir kaynaktır. İnsanlık medeniyetinin mayası olarak insanlık tarihinde hayat damarı olmuş; insanlar suların etrafında kümelenip toprakla suyu yoğurarak toplulukları, şehirleri ve medeniyetleri inşa etmişlerdir.

Küresel uygarlığın ve barışın temeli sayılan suya bir devletin yeterli miktarda sahip olması ekonomik ve siyasal istikrarı kadar bekası ile de doğrudan ilgili olup su güvenliği de uzun dönemde bölgesel barış ve güvenliğin tesisine katkı sağlamada önemli bir vasıttır. Yetersiz su kaynakları ve suya ilişkin diğer problemler de tam tersi bir etki yaratarak suyu istikrarsızlığın kaynağı haline getirebilmektedir.

Suya ilişkin uyuşmazlıkların çoğu "sınıraşan su" kaynaklarından kaynaklanmaktadır. Tarih boyunca su kaynaklı çatışmalar özellikle su kaynaklarının paylaşıldığı bölgelerde yaşanmıştır. Dünya nüfusunun yaklaşık %40'ı birden çok ülkenin paylaştığı ve söz konusu suların üçte ikisinde ortak su yönetimine ilişkin bir anlaşmanın bulunmadığı 263 nehir havzasında yaşamaktadır.

Su konusu, son yıllarda uluslararası gündemin üst sıralarında yer almaktadır. Suyun dünya kamuoyunun ilgisini giderek artan bir biçimde çekmesinin başlıca nedenleri arasında, nüfus artışı, hızlı şehirleşme ve sanayileşmenin yol açtığı su ihtiyacı, gıda güvenliğinin sağlanmasını teminen tarımsal su kullanımının artması, su kaynaklarının kirlenmesi ile iklim değişikliğinin olumsuz etkileri yer almaktadır. Bu nedenle, su kaynaklarının etkin kullanımı, su altyapıları, özellikle barajlar, ülkelerin sosyo-ekonomik kalkınmaları bakımından önem teşkil etmektedir.

Küresel ısınma su kaynaklarının azalmasına neden olmaktadır. Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli (IPCC) raporlarına göre, Akdeniz, iklim değişikliğinden en çok etkilenen bölgeler arasında yer almaktadır. İklim değişikliğinin olumsuz etkilerine uyum sağlamak, akılcı ve verimli su kullanımını gerektirmektedir. Sürdürülebilir su kullanımı; gıda güvenliği, enerji güvenliği, etkin kentsel su yönetimi ve ekosistemlerin korunmasında önemli rol oynamaktadır.